

Oricine citește (sau răsfoiește numai) publicațiile de felurite nuanțe, orientări și apartenențe care ne asaltează prin chioșcuri, prin stațiile de metrou pe străzi

sau pe la colțuri, nu poate să nu remarce strania asemănare a scrierilor dinăuntru. Cu puține excepții, lectura uneia — indiferent și dincolo de subiect: politic, economic, cultural — te scutește de osteneala parcurgerii celorlalte; și-e de ajuns un singur articol ca să te lămurești încotro (și în cine) bate întreg ziarul în special dacă îți zice „independent”. Când asta se petrece în cazul unei publicații anume, mai treacă-meargă; s-ar putea argumenta similitudinea de formă prin identitatea de fond: având oamenii aceeași viziune asupra lucrurilor, e normal (!) să recurgă la același limbaj pentru a le spune pe nume. Când însă fenomenul privește gazete diferite — chiar foarte diferite, uneori — ca scop (declarat), pretenții (intelectuale) și categorie de „andrisanți”, situația devine comică; ori dimpotrivă. Mai ales că, purtate de nobilul avânt a rostirii adevărului („adevărat”, „gol-goluț”, „cu A mare”, „cu orice preț” etc.) și de nu mai puțin nobila chemare a „înfierării” Răului (cu majusculă, desigur) și a „demascării” Minciunii (asemenea), penele autorilor se înarpează peste necesitate, și părăsind terenul neted al gramaticii, logicii și retoricii cuviincioase, o iau razna în descurajant consensus, prin gropile vorbelor goale. Timem să menționăm că, în exemplele de mai jos opiniile semnatarilor ne-au preocupat exclusiv din cauza felului în care au înțeles ei să se slujească de limba română spre a le face publice. Iată, mai întâi, câteva considerente expuse de d. Petru Jucu în „Dreptatea” din 5 aprilie: „Tot uneltind din umbră grupuri și păături sociale (...) așadar tot trăgînd lumea înapoi ca racul crezînd c-o împinge înainte pe românește (s.n.) semănînd vînt și culegînd furtună acum se erijează și în postura de victimă!”. Așa dar există cineva care uneltește... grupuri și păături sociale! „În tăcerea lui enigmatică (la fel ca și înainte, e vorba despre F.S.N. — n.n.) au (!) dospit multe și credea că nu se răsuflă nimic.” dorînd, fără îndoială să fie „popular” în exprimare, autorul a uitat că verbul „a răsufla” nu poate fi pus la diateza reflexivă fără efecte stilistice păgubitoare. Și nu pentru adversar... „Bucureștiul se mișcă greu, măsurile de preîntîmpinare trenează, mass-media e dezinformată, iar radioteleviziunea română «liberă» de răspunderi, n-are unelte în conducerea ei e încă «ceață» (cînd i s-au oferit guvernului n-a vrut să le primească (!)...”. Așa cum rezultă de aici, mass-media (deci mijloacele de comunicare în masă) ar fi una, iar radioteleviziunea, alta. Mă rog, e un punct de vedere ca și, probabil, plasarea fantezistă a virgulelor. Dar pe cine oare „n-a vrut să le primească” guvernul? „Ca un destin malefic, ca un blestem istoric, întrebarea e pînă unde putem merge cu pasivitatea, cu contemplarea, cu impasul?” Ce-i drept este o întrebare serioasă; mai ales „cu impasul” e de mirare pînă unde se poate merge. În fine: „Drepturile noastre” asu-

BETIA DE CUVINTE

„Deplorabil te poate face oricine; numai tu însuși te poți face ridicul.”

CARAGIALE

„CA UN DESTIN MALEFIC...”

a. grand

pra Ardealului sînt inalienabile, iar a (s.n.) majorității locuitorilor lui inamovibile! Sfînta pornire națională (tărănească — creștină și democratică) îl va fi făcut, desigur, pe autor să uite că numai persoanele pot fi inamovibile, nu și drepturile. Cit despre acordul dintre substantiv și articolul genitival... În fața cauzei supreme nu ne încurcăm în asemenea chestiuni minore. Să mai notăm în treacăt, câteva titluri și fraze din același cotidian: „Ni se urzește o nouă tragedie?”, „Afară cu provocatorii!” („Tinăra și fragila noastră democrație e în primejdie” — Alec Simionescu), „Calamitatea nr. 42”, „O situație disperată”... Aproape că-ți vine a bănuî amestecul Partidului Liber-Schimbist în treburile interne ale „Dreptății”.

Dar spectrul reacțiunii („bampiru’!) inspiră temeri producătoare de tulburări gramaticale nu numai „organului” politic amintit, ci și săptămînalului „22” (editat de Grupul pentru dialog social), revistă altminteri apreciată de mulți „oameni de bine”, „nepătați”. Aici, însă, umoarea neagră ce izvorăște obligatoriu, s-ar zice, din practicarea vigilenței neabătute capătă accente mult mai rafinate. În numărul din 6 aprilie, d. Stelian Tănase deschide astfel editorialul „Cine trage sforile?”: „Încep să mă încerc deziluziile. După zilele și nopțile de euforie trăite împreună cu compatrioții, după Crăciunul și Anul Nou de o seninătate și fericire fără egal, la sfîrșitul lui ianuarie au apărut primele semne că vom fi siliți să ieșim repede din starea de încredere în destinul nostru național. (...) O explozie uriașă a dorinței tuturor de libertate a distrus — se părea atunci — structurile comuniste dînd o lecție vecinilor noștri de radicalism antitotalitar și entuziasm popular, de unitate națională.” Cine e „de radicalism antitotalitar” ș.a.m.d. — lecția sau vechinii? și încheie domnia-sa: „Mai de-

vreme sau mai tîrziu pînă la sfîrșitul acestui secol, Revoluția românească va depăși această etapă de tranziție și-și va realiza din propria energie declanșată în 16-21 decembrie 1989 revendicările maselor răscolite”. Lăsînd la o parte că ideea instituirii revoluției ca fenomen de durată sună din cale-afară de neplăcut (mai e nevoie să spunem de ce?), nu am prea înțeles cum anume „își va realiza” această „revendică rile maselor”, și încă „din propria sa energie”... Nu are importanță. Important este că, aflăm de la d-na Marina Mezei, „Realizăm că revoluția nu va fi imbrobodită. Vigilența există” (s.n.). E în ordine. Ne-am liniștit. Cu atît mai mult cu cit, spre a nu sugera, ferească Dumnezeu, că are în vedere vreo separație între clase, săptămînalul inserează și contribuții mai terestre, privind unele chestiuni economice. Tonul articolelor în cauză este, și el patetic sumbru: „Ne temem ca speranțele noastre să nu fie iluzorii; ne temem ca speranțele noastre să nu se realizeze prea tîrziu, ne temem că sperăm prea mult”. Se poate ca, în speță, posomorea autorului, d. Mircea Coșea, să apară justificată industria română fiind așa cum e (știm de la Cațavencu); dar ce vină are limba română? Căci zice dînsul: „Resursele ne sînt limitate, nivelul tehnic scăzut productivitatea nesatisfăcătoare, structura industriei dezechilibrată și o profundă lipsă de eficiență”. Sprîjinindu-și colegul în ambele direcții d. D.D. Popescu supralicitează: „Foarte frecvent se derapează (s.n.) de la scopuri la mijloace și măsuri mergîndu-se pînă la detalii nesemnificative și incerte în manifestarea lor posibilă reîntorcîndu-se apoi la scopuri ș.a.m.d., într-o cursă nebunească, confuză și sterilă oferîndu-se chiar «iluzia» rezolvării problemei”. Cine „reîntorcîndu-se”? Dar ce mai contează asta din moment ce: „Fundamentarea strategiei pe baza măsurilor guvernamentale este întîmplător completă, deoarece va fi rezultatul unor conflicte sau compromisuri între actori contradictorii (s.n.)! Ne oprim aici. Ultimele cuvinte ne-au amintit că am depășit cu mult granițele domeniului nostru și ne-am pomenit amestecîndu-ne într-ale politici, aidoma feciorului de împărat nimerit, la vinătoare, în țara lui Jumătate-de-om-călare-pe-jumătate-de-iepure-șchiop. Este, probabil, efectul campaniei electorale și demonstrația teoremei potrivit căreia tot românul e născut nu doar poet, ci și politician. Ceea ce s-a văzut și mai sus.

Alice Georgescu

